



JULEN 1944.

Det er en skral jule vi går i møte - det er det ingen tvil om. Intet av det ytre og materielle som før ga julen en romme av fest og glede har vi. Heller ingen julefred med ro og sikkerhet blir oss til del.

Men så er det også en skyttergravsjule vi feirer i år, og da får vi ta det på frontvis. Sette oss til rette som vi best kan på det tryggeste stedet, låse døren og dele med hverandre det vi har. Men samtidig må vi være på vakt. Vi slåss mot en fiende som ikke respekterer noen julefred. - Så får vi gå hver til vårt igjen, innta våre poster og vente på signal til angrep og forsvar.

Det er offesvoren som preger tiden. Etterat Nord-Norge ble krigsskueplass og vi for alvor har fått øynene opp for tyskernes ødølgelsesmentalitet har vår kamp blitt mer og mer militært og offensivt preget. Daglig rettes slag mot fiendens forsyninger og resurser, samtidig som våre svar mot alle forsøk på nazifisering og arbeidsmobilisering er blitt skarpere. Snart står vi foran den siste og avgjørende kamp. - Når signalet går skal de finne oss beredt.

Nesten 5 års motstand ligger i dag bak oss. Hva har skjedd? Hva har vært vår linje i kampen?

Vi har under denne krigen, etter at felttoget her i landet var slutt, ligget lenger vekk fra krigsskueplassen enn de fleste okkuperte land, og krigsoperasjonene her for oss stått i bakgrunnen for vår egen aktive og passive kamp mot nazifiseringens. Det er for vår selvstendighet og ærdelige integrasjon i det vi i første rekke har ført kampen.

Hitlers plan med Norge var klar. Vi ser den kanskje tydeligst i dag, når planen ligger like langt fra sin fullbyrdelse som for 4 - 5 år siden, ved å notere alle angrep mot oss og de seire vi har vunnet. Planen gikk først og fremst ut på å innføre en nazistisk samfunnsordning i Norge, for deretter å slutte fred og se oss knyttet til Tysklands militærmaskin.

Allerede i 1940 ble vi klar over at tyskerne ikke ville respektere folkeretten. Den 25. september s.A. står for foretredene som en minnedag og for oss som signalet til fortsatt kamp. Vi begynte den åpne; høyesterett gikk av i åpen protest og senere strømmet det inn til Terboven protestskrivelser fra 42 organisasjoner mot overgrepene. Kirken fulgte med sine anklageskrifter. Neste angrep, unntagelsestilstanden i 1941, feilet vekk hele vårt frie organisasjonsliv. Nå måtte motstanden fortsette under jorden - hjemmefronten begynte å organisere seg. Siden har den utviklet seg, blitt utvidet og samordnet etter som behovet har meldt seg.

I februar 1942 kom Quislings statsakt, og en nasjonal regjering som så lite dekket folkemeningen og det virkelige forholdet at selv tyskerne betraktet den som tom og innholdsløs. Men Quisling ville også prøve å kjøre opp med en folkerepresentasjon. Han skulle vise at han hadde "folket" bak seg. Et riksting skulle dannes på basis av de forskjellige "samfund" som var ment å være kontrollorganer til fremme av nazismen. Den første gruppe som ble prøvet var lærerne. - Kan vi først få tak i ungdommen - mente nazistene, så Resultatet var et bestemt og kompromisløst nei fra lærere, prester og foreldre. Denne innstilling fra ungdommens ansvarlige oppdragere ble siden bestemmende for hele hjemmefrontens kamp. Intet kunne vike, ingen kunne gi seg eller denne innsatsen. Den dag i dag ser vi stadig nye beviser fra ytterverdenen for dannelsens beundring over dette uroddet nei.

"Det er dere som har ødelagt alt for meg" sa Quisling. Han hadde rett. Det var lærerne, prestene og den folkereisingen de skapte som hadde veltet hans planer. Men han prøvde igjen. Det gjaldt i hvert fall å få arbeidene og industrien inn i rikstinget. Arbeidere uten ledere, på dårlig utrustning, og reddede industrifolk skulle han få inn, mente han. Han ble møtt med den

samme faste holdning; og arbeidernes og industrimennenes usjakkelige holdning ga rikstingsplanene dødsstøtet.

Nå hadde tyskerne ikke råd til å vente lenger. Det var arbeidskraft og soldater de trengte for å støtte opp sine vakkende fronter. Goebbels kunnegjorde den "totale krig", og Terboven og Quisling "lovet" en nasjonal arbeidsinnsats. Kvinner og menn fra 18 til 55 år skulle i arbeid for tyskerne under dekke av nasjonalt arbeid. De ble truet med de strengeste straffer. Dette var det alvorligste angrep mot oss hittil. Bare i Oslo ble over 30.000 skrevet ut. Ingen meldte seg og etter en kleppjakt på over et halvt år hadde tyskerne fått tak i 3.000 ved hjelp av store politistyrker. Men folk lot seg ikke skremme.

Tyskerne ble rasende over denne fjasken og 30. november 1943 ble studentene og Universitetet angrepet etter at studentene somlet hadde sendt protestskrivelse mot overgrepene ved Universitetet. Omtrent 1.000 studenter ble arrestert og over halvparten sendt til Tyskland.

Tyskerne fortsatte imidlertid sine planer om arbeidskraften - kampen var ikke over enda. I januar 1944 la "minister" Risnes frem forslag til mobilisering av 5 årsklasser nordmenn. Hjemmefronten gjorde seg klar og i mars proklamerte den boikott av alt som skulle tjene som springbrett for mobiliseringen. Samtidig gikk hjemmefrontstyrker til aksjon mot alle registreringskontorer. I tusenvis pakket de unge gutter sokkene og dro på skauen. I løpet av et par måneder var det klart at Hjemmefronten hadde vunnet en avgjørende kamp om arbeidskraften. Nye angrep kan komme, men vår linje er gitt.

Vi står sterkt idag på Hjemmefronten. Vi har en generalstab som leder kampen og troppen som arbeider like presist og godt som utdannede soldater. Vi har folkestroiken som våpen og våre andre midler vil vise seg når signalet gis.

Våre første aksjoner ligger langt tilbake. De ble båret fram av det særtare utbrudd mot tvang og vold, av den umiddelbare motstandsviljen. Vi må aldri glemme Hjemmefrontens pionerer det, Norge er følt, mange sitter i fengsel her og i Tyskland, mange er i landflyktighet. På disses sporene uttrykk ligger hjemmefrontens basis - nå må vi bare være trofaste mot målet.

I dag sender Hjemmefronten en julehilsen til våre myndigheter i utlandet til våre aktive soldater, til alle frihetskjemperne. - Vi sender en front-hilsen.

UKEOVERSIKT.

Ukens altoverskyggende begivenhet er naturligvis den tyske motoffensiv på vestfronten. Den er av den kjente engelske militærkronikør general Wason karakterisert som defensivt bostemt; dens mål er å bringe forstyrrelse i disposisjonene for den allierte vinteroffensiv, eventuelt å søke fronten forskjøvet til et gunstigere terreng. Times skriver at offensiven er farlig, men ikke farlig nok.

Dessa uttalelser gir såvidt en ken skjønne en treffende karakteristikk av situasjonen. Alt tyder på at det er i forholdsvis begrensede mål tyskerne har satt seg; noe annet ville også være umulig for dem med det nåværende styrkeforhold på vestfronten. Men virkelig storstiltet offensivt foretagende kan de utvilsomt ikke sette i gang mot de syv allierte armeer de har mot seg, støttet av et meget overlegen luftvåpen hvis utførelse riktig nok - som nå i det siste - forbigående hennes p.g.a. værforholdene, men som i det lange løp vil umuliggjøre tyske operasjoner i større målestokk og på større avstand fra basene.

Det må innrømmes at den tyske offensiv med de begrensede midler som har stått til rådighet, er dyktig gjennomført i første omgang. Tid, sted og vær er valgt med sikkert blikk for overraskelsesmomentet; det ser ut som om de allierte har stått umiddelbart foran en ny offensiv i Aachen-

avsnittet og har vært gruppet for den sektor hvor angrepet er satt inn, og jeg er full av tillit til at det ikke kommer til å være så lenge før vi kan vende tilbake til Norge og der begynne å bygge opp alt som er ødelagt i løpet av disse år."

NYHETENE TORS DAG.

Vestfronten. De alliertes kommunike fra vestfronten melder at tyskerne angriper med 5 - 6 panserdivisjoner og 8 - 9 infanteridivisjoner. I N er den tyske motoffensiv stanset på begge fløyer. Selve framrykningen er ikke stanset, men farten er avtatt. På nordfløyen er Monschau gjenerobret og amerikanneres stilling Ø for byen er gjenopprettet. Malmedy er frødeles på allierte hender, men fienden har nådd Stavelot og Butgenbach SV og SØ for Malmedy. På sydflyøyen er Echemeracht omringet. Tyskerne har skåret over hovedveien fra Liege, 20 km S for byen; de er kommet ca. 50 km inn i Belgia. Tyskernes mål er åpenbart å nå fram til Liège, men den nordlige del av de alliertes front holder fast. De alliertes motangrep vokser og veiene bak fronten er fulle av reserver, men det tar tid å føre dem fram. - Det er ingen tendens i hovedkvarteret til å undervurdere den tyske offensiv. På enkelte steder er fiendens avantgarder stoppet, men det er ennå ikke etablert noen linje hvor tyskerne holdes. Det er mulig at tyskerne ennå ikke har satt inn alle sine styrker. - Det er ingen forandring i stillingen langs Roer. I Saardalen fortsetter kampene ved Bruhadene ved Dillingen og Saarlautern. Utenfor Bitsch er et fort i Maginot-linjen likvidert. NV for Kolmar har de allierte hatt framgang.

Østfronten. Russerne presser fienden tilbake inn i Slovakia på en 200 km lang front, og har drevet fienden ut av kraftig befestede stillinger opp i fjellene. Under framstøtet tirsdag ble det tatt over 1000 tyske og ungerske fanger. Russerne er gått til et nytt angrep SV for Budapest. Fra Berlin meldes at russerne har satt inn 10 divisjoner. - Stalin fylte 65 år torsdag, blant lykønskningstelegrammene var et fra Churchill og et fra de Gaulle. - Titos styrker har inntatt Zvornik SV for Beograd og brutt inn i jernbaneknutepunktet Bagna Lucca.

Italia. De allierte har hatt ny framgang N for Faenza. - Fly fra Italia angrep onsdag Skodaverkene og mål i Linz, Salzburg og Regensburg. - Den italienske regjering har utstedt en forordning som gir Sicilia og Sardinia selvstyre i lokale anliggender, men alle separatistiske bevegelser vil bli betraktet som fiendtlige handlinger mot den italienske stat.

Østerr. All organisert japansk motstand på Leyte er opphørt. Amerikanerne har tatt som bytte forsterkninger som vil strekke til i 6 mndr. Spratte fiendtlige grupper forsøker å unnsnippe til NV-kysten. Flygende festninger har igjen angrepet Tokio. Ogå hukken i Manjuriot er angrepet.

Hellas. Kampene i Athen er sluppet av etter general Scobis advarsel om at ELAS' kærnostillinger vil bli angrepet med alle de våpen han har til rådighet.

De britiske myndigheter bespiser 80 - 90.000 mennesker daglig i de deler av Pireus som ikke er under ELAS' kontroll. Onsdag ble 30 tonn kjøtt fordelt i hovedstaden. Inntil onsdag hadde den greske konge ikke svart på den greske regjeringens forslag om regentskap.

Stockholm. Stockholms-avisene brakte onsdag detaljerte beskrivelser fra medarbeidere som hadde besøkt den norske treningsleir for politistyrker. De roser det gode utstyr, de smarte uniformer og den gode And som hersket. Det er to forskjellige politistyrker, rikspolitiet på 1.500 mann og reservepolitiet på omtrent 8.000. Rikspolitiet gjennomgår et regulært politikursus og vil tjenestgjøre som alminnelig politi. Reservepolitiet vil få seg tildeelt spesielle oppgaver.

Norsk Tidend i London bringer i sitt julennummer en hilsen fra kronsprins Olav "Jeg sender mine beste og varmeste ønsker om en god jul til alle nordmenn hvor de enn finnes. Måtte julebudskapet og de minner det vekker gi alle fornyet glede og tro på fremtiden. Jeg er sikker på at vi ved fornyet innsats vil få oppleve gjensynsgleden med våre kjære om ikke for lenge.

"FRITT LAND" ØNSKER ALLESINE LESERE EN GOD JUL OG ET GODT NYTT ÅR, ET ÅR SOM VIL VIRKELIGGJØRE AVISENS TITEL - FRITT LAND.

E N KONGETALE.

Nansenklubben holdt 6. desember, på årsdagen for stiftelsen, en lunsj hvor Kongen var til stede. Han sa bl.a. i sin tale: "Jeg kjente ikke Nansen før i 1905, da han kom og spurte om jeg ville bli konge i Norge. Jeg kom til Norge som en fremmed, men med det forsett at jeg ville gjøre det beste jeg kunne for Norge og på den måte være landets første tjener. - Etter krigsutbruddet har nordmennene sluttet opp om sin konge som den eneste person de kunne følge. Min største glede har vært å få oppleve, hvorledes det norske folk selv har gjort sitt navn beundret i hele verden nå under kri-